

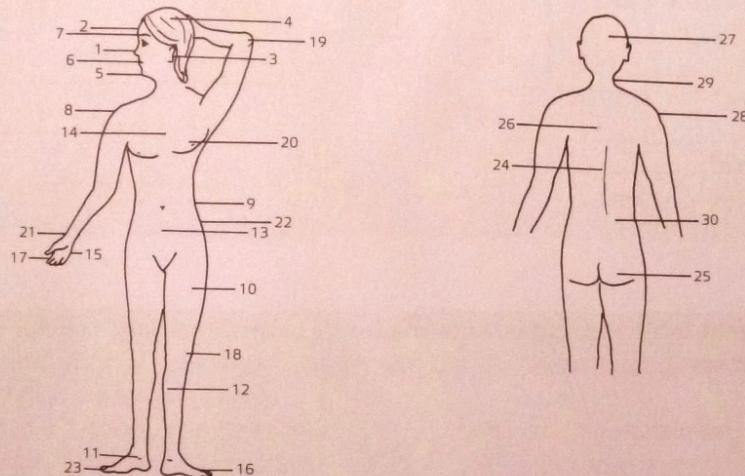
VOCABULARY

LIDSKE TĚLO	HUMAN BODY	KRK m.	NECK
hlava f.	head	šíje f.	na ^p e
krk m.	neck	štítová žláza f.	thyroid gland
trup m.	trunk	hltan m.	pharynx
končetina f.	extremity	hrtan m.	larynx
horní končetina f.	upper extremity	jícn m.	oesophagus
ruka f. (pl. ruce)	arm, hand	krční mandle f.	tonsil
paže f.	arm	TRUP m.	TRUNK
dolní končetina f.	lower extremity	břišní dutina f.	abdominal cavity
noha f. (pl. nohy)	leg, foot	hrudní dutina f.	thoracic cavity
HLAVA f.	HEAD	pobřišnice f.	peritoneum
lebka f.	cranium	pohrudnice f.	pleura
vlas m. (sg.), vlasys (pl.)	hair	bránice f.	diaphragm
obličeje m., tvář f.	face	průdušnice f.	trachea
čelo n.	forehead	průduška f.	bronchus
nos m.	nose	průdušinka f.	bronchiolus
nosní dírka f.	nostril	hrudník m.	chest
nosní mandle f.	adenoid	hrudní kost f.	breast bone
oko n. (sg.), oči (pl.)	eye, eyes	žebro n.	rib
oční víčko n.	eyelid	prs, prsy m.	breast, breasts
obočí n.	eyebrow	prsa pl. n.	breasts
řasa f.	eyelash	bradavka f.	nipple
icho, uši n.	ear, ears	břicho n.	abdomen
tvář f.	cheek	podbříšek m.	lower abdomen
brada f.	chin	pupek m.	navel
ústa pl. n. (coll. pusa f.)	mouth	pas m.	waist
ret, rty m.	lip, lips	bok m.	hip
jazyk m.	tongue	záda pl. n.	back
zub m.	tooth	lopatka f.	shoulder blade
chrup m.	dentition	bedra pl. n.	loins
dáseň f.	gum	hýzdě pl. f. (coll. zadek m.)	posterior, buttocks
patro n.	palate	konečník m.	rectum
čelist f.	jaw	tříslo n.	groin
horní, dolní	upper, lower	VNITŘNÍ ORGÁNY	INTERNAL ORGANS
temeno n.	vertex	mozek m.	brain
týl m.	occiput, the back part of the skull	srdce n.	heart
zátylek m.	scruff (of the neck)	plici f.	lung
spánek m.	temple	žaludek m.	stomach

dvanáctník m.	<i>duodenum</i>	stehno n.	<i>thigh</i>
ledvina, ledviny f.	<i>kidney, kidneys</i>	koleno n.	<i>knee</i>
játra pl. n.	<i>liver</i>	holeň f.	<i>shin</i>
slezina f.	<i>spleen</i>	lýtko n.	<i>calf</i>
slinivka f.	<i>pancreas</i>	kotník m.	<i>ankle</i>
žlučník m.	<i>gallbladder</i>	pata f.	<i>heel</i>
močový měchýř m.	<i>urinary bladder</i>	chodidlo n.	<i>sole</i>
močová trubice f.	<i>urethera</i>	nárt m.	<i>instep</i>
tenké střevo n.	<i>small intestine</i>	prst u nohy	<i>toe</i>
tlusté střevo n.	<i>large intestine</i>	nehet m.	<i>finger nail</i>
slepé střevo n.	<i>caecum</i>	KOSTRA f.	SKELETON
POHLAVNÍ ORGÁNY		kost f.	<i>bone</i>
pohlavní úd, penis m.	<i>penis</i>	kloub m.	<i>joint</i>
varle n., pl. varlata	<i>testis</i>	páteř f.	<i>vertebral column</i>
prostata f.	<i>prostate</i>	obratel m.	<i>vertebra</i>
šourek m.	<i>scrotum</i>	mícha f.	<i>spinal cord</i>
pochva, vagina f.	<i>vagina</i>	lebka f.	<i>cranium</i>
děloha f.	<i>uterus</i>	dolní čelist f.	<i>lower jaw</i>
děložní čípek m.	<i>cervix uteri</i>	horní čelist f.	<i>upper jaw</i>
vejcovod m.	<i>Fallopian tube</i>	klíční kost f.	<i>collar bone, clavicle</i>
vaječník, vaječníky m.	<i>ovary, ovaries</i>	pažní kost f.	<i>humerus</i>
KONČETINY		loket m.	<i>elbow</i>
horní končetina f.	<i>upper extremity</i>	loketní kost f.	<i>cuboid bone, ulna</i>
ruka, ruce f.	<i>arm, arms, hand, hands</i>	vřetenní kost f.	<i>radius</i>
rameno n.	<i>shoulder</i>	pánev f.	<i>pelvis</i>
kliční kost f.	<i>collar bone</i>	kyčel f.	<i>hip joint</i>
paže f.	<i>upper arm</i>	stehenní kost f.	<i>thigh bone, femur</i>
loket m.	<i>elbow</i>	koleno n.	<i>knee</i>
předloktí n.	<i>forearm</i>	lýtková kost f.	<i>calf bone, fibula</i>
zápěstí n.	<i>wrist</i>	holenní kost f.	<i>shin bone, tibia</i>
dlaň f.	<i>palm</i>	sval m.	<i>muscle</i>
prst m.	<i>finger</i>	šlacha m.	<i>tendon</i>
prst u ruky	<i>finger</i>	chrupavka f.	<i>cartilage</i>
palec m.	<i>thumb, big toe</i>	vaz m.	<i>tendon</i>
ukazováček m.	<i>index finger</i>	jamka f.	<i>socket</i>
prostředníček m.	<i>middle finger</i>	krev f.	<i>blood</i>
prsteníček m.	<i>ring finger</i>	lymfa f.	<i>lymph</i>
maliček m.	<i>little finger</i>	žila f.	<i>vein</i>
dolní končetina f.		tepna f.	<i>artery</i>
noha, nohy f.	<i>leg, legs, foot, feet</i>	céva f.	<i>vessel</i>

srdečnice f.	<i>aorta</i>	trávicí adj.	<i>digestive</i>
krkavice f.	<i>carotid artery</i>	vylučovací adj.	<i>excretory</i>
buňka f.	<i>cell</i>	endokrinní adj.	<i>endocrine</i>
tkáň f.	<i>tissue</i>	rozmnožovací adj.	<i>reproductive</i>
TĚLNÍ SYSTÉMY	BODY SYSTEMS	SMYSLY	SENSES
kosterní adj.	<i>skeletal</i>	zrak m.	<i>sense of sight</i>
svalový adj.	<i>muscular</i>	sluch m.	<i>sense of hearing</i>
nervový adj.	<i>nervous</i>	čich m.	<i>sense of smell</i>
dýchací adj.	<i>respiratory</i>	hmat m	<i>sense of touch</i>
oběhový adj.	<i>circulatory</i>	chuť f.	<i>sense of taste</i>

EXERCISES

1 Label the parts of the body, choose from the following:

čelo _____	prsa _____	prst u nohy _____	hlava _____
obočí _____	pas _____	břicho _____	rameno _____
ústa _____	zápěstí _____	ruka _____	záda _____
nos _____	loket _____	hrud' _____	hýžď _____
brada _____	stehno _____	prst u ruky _____	páteř _____
ухо _____	koleno _____	palec u nohy _____	bedra _____
vlasy _____	lýtko _____	bok _____	
rameno _____	kotník _____	krk _____	

2 Choose the word which best completes each sentence:

1. Bolí mě pravý _____.
a. bok   b. buk   c. dub

2. Nemůžu se postavit na _____.
a. nahou   b. nohu   c. vanu

3. Minulý rok jsem měl zánět _____. měchýře.
a. míčového   b. kýčového   c. močového

4. Já mám hodinky na levém _____.
a. náměstí   b. nádraží   c. zápěstí

5. Ona má jizvu na _____.
a. tváři   b. pláči   c. talíři

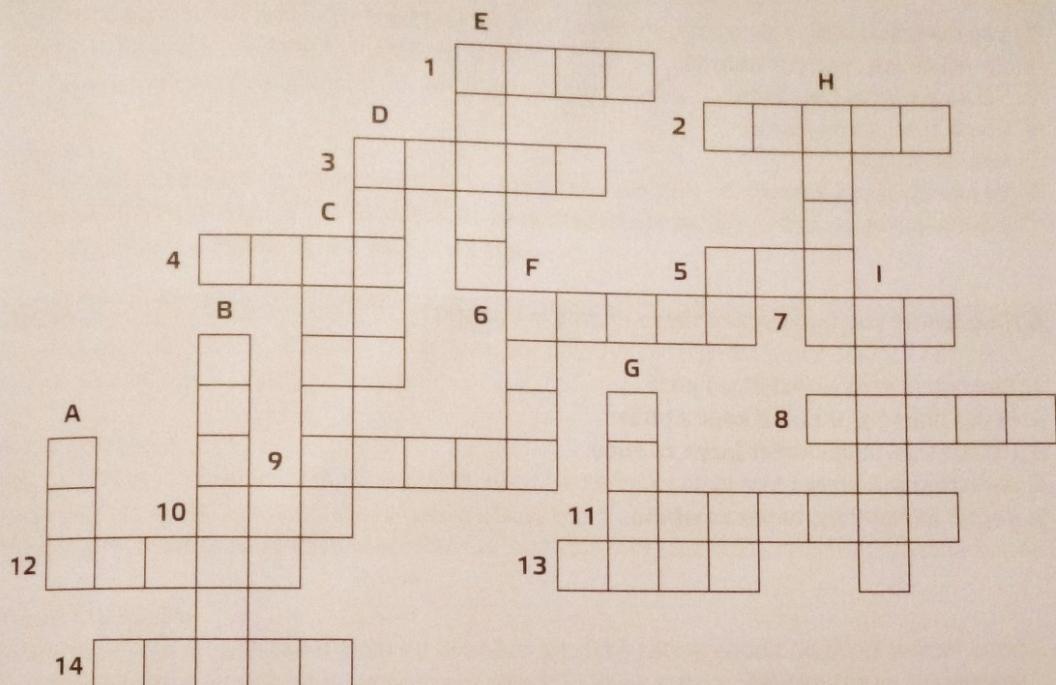
6. Při nehodě si poranil _____.
a. pánev   b. hrnec   c. láhev

7. Upadl a zlomil si klíční _____.
a. most   b. host   c. kost

3 Match the words in the left-hand column with the words in the right-hand column to make two-word expressions:

1. močový	a. mandle
2. tenké	b. dutina
3. nosní	c. dírka
4. ústní	d. čelist
5. horní	e. měchýř
6. krční	f. střevo

4 Read through the explanations below and fill in the crossword:

Across:

1. část centrálního nervového systému, která je v páteřním kanálu
2. přední část nohy pod kolennem
3. orgán, který je v ústní dutině
4. orgán z tvrdé tkáně, který tvoří kostru
5. spojení hlavy a trupu
6. hlavní orgán dýchacího ústrojí
7. orgán zraku
8. spojení dvou kostí
9. část prstu
10. orgán sluchu
11. orgán, ve kterém vzniká moč
12. dolní pohyblivá přední část obličeje
13. dolní končetina
14. část ruky mezi paží a předloktím

Down:

- A. nejtvrdší orgán lidského těla; je v dutině ústní
- B. část trávicího systému; leží mezi jícнем a dvanáctníkem
- C. horní část dolní končetiny nad kolennem
- D. největší žláza lidského těla, váží asi 1,5 kg, je v pravé horní části břicha
- E. část centrálního nervového systému, která je v lební dutině
- F. součást ruky
- G. část hlavy nad očima
- H. zadní část nohy pod kolennem
- I. část nohy mezi stehnem a holením

Explanatory notes:

část f. = part; pohyblivý = movable; spojení n. = connection

5 Read these Czech proverbs and guess their meaning:

1. Lež má krátké nohy.
2. Co oči nevidí, to srdce nežádá.
3. Láska prochází žaludkem.
4. Co na srdeci, to na jazyku.
5. Krev není voda.
6. Veselá mysl, půl zdraví.

6 How would you understand these idioms in context?

1. Biochemie je moje **Achillova pata**.
2. I když hodně jí, je pořád **kost a kůže**.
3. Doufám, že budeš **držet jazyk za zuby**.
4. Asi **v tom má prsty** tvoje matka.
5. Zeptej se Kateřiny, ta **má za ušíma**.

O CD 1/6

Dialog 1 – Zažívací potíže

- Lékař:** Dobrý den, pane Dlouhý. Jaký máte problém?
- Pacient:** Je mi nevolno a zvedá se mi žaludek. Taky nemám chuť k jídlu a celkově se necítím dobře.
- Lékař:** Jak dlouho to trvá?
- Pacient:** Trvá to pět dní. Je to pořád stejné.
- Lékař:** Máte průjem?
- Pacient:** Ne, nemám.
- Lékař:** Máte teplotu?
- Pacient:** Teplotu jsem si neměřil. Myslím, že ne. Má m teď hodně práce. Jím hlavně večer.
- Lékař:** Kolik tekutin denně vypijete?
- Pacient:** Piju většinou jen černou kávu. Večer si dám pivo, abych mohl trochu spát. Poslední měsíc mám také problém s nespavostí.
- Lékař:** Kolik hodin denně pracujete?
- Pacient:** Jsem podnikatel. Pracuji od rána do večera, většinou i o víkendech.
- Lékař:** Pane Dlouhý, uděláme vám základní vyšetření a uvidíme. Vaše životospráva je velmi nezdravá.

O CD 1/7

Dialog 2 – Zánět nosohltanu

- Lékař:** Dobrý den, paní Červenková. Jaký máte problém?
- Pacientka:** Dobrý den, pane doktore. Tři dny mám teplotu kolem třiceti osmi. Bolí mě v krku, nemůžu polyat. Také se cítím slabá a mám závratě.
- Lékař:** Paní Červenková, posadte se. Podívám se vám do krku. Máte ještě nějaké jiné potíže?
- Pacientka:** Mám jen rýmu, smrkám, kýchám a trochu kašlu.
- Lékař:** Ano, máte zánět nosohltanu. Předepíšu vám nějaký sirup, kapky do nosu a Paralen. Protože máte teplotu, musíte být doma v klidu do konce týdne. V pátek přijďte na kontrolu.
- Pacientka:** Děkuji, pane doktore, moc jste mi pomohl.

VOCABULARY

alergie f.	<i>allergy</i>	nespavost f.	<i>sleeplessness, insomnia</i>
hlavně adv.	<i>mainly, especially</i>	nevolnost f.	<i>nausea</i>
horečka f.	<i>fever</i>	nosohltan m.	<i>nasopharynx</i>
kapky do nosu	<i>nasal drops</i>	podnikatel m.	<i>businessman</i>
malátnost f.	<i>weariness, lack of energy</i>	polykat (-ám) <i>im pf.</i>	<i>to swallow</i>
měřit (-ím) <i>im pf.</i>	<i>to measure</i>	průjem m.	<i>diarrhoea</i>
nechutenství n.	<i>lack of appetite</i>	rýma f.	<i>rhinitis, common cold</i>
		tekutina f.	<i>liquid</i>

teplota f.	<i>temperature</i>	vyšetření n.	<i>examination</i>
trvat 3 rd person sg.: trvá <i>im pf.</i>	<i>to last</i>	zácpa f.	<i>constipation</i>
únava f.	<i>fatigue, tiredness</i>	základní adj.	<i>fundamental, basic</i>
většinou adv.	<i>mostly, in most cases</i>	zánět m.	<i>inflammation</i>
vypít (vypiji, -u) <i>pf.</i>	<i>to drink</i>	závrat f.	<i>dizziness</i>
vyrážka f.	<i>rash</i>	životospráva f.	<i>way of living, diet</i>

**CD 1/8
USEFUL PHRASES**

Jaké máte potíže?	<i>What kind of medical problem do you have?</i>
Máte nějaké další potíže?	<i>Do you have any other medical problems?</i>
Jste unavený?	<i>Are you tired?</i>
Máte teplotu?	<i>Do you have a temperature?</i>
Motá se vám hlava?	<i>Do you feel dizzy? (Is your head spinning?)</i>
Bolí vás hlava?	<i>Do you have headaches?</i>
Slyšíte dobře?	<i>Can you hear well?</i>
Vidíte dobře?	<i>Can you see well?</i>
Máte chuť k jídlu?	<i>Do you have a good appetite?</i>
Hubnete?	<i>Are you losing weight?</i>
Zvracíte?	<i>Have you vomited?</i>
Je vám nevolno?	<i>Are you nauseated?</i>
Máte pravidelnou stolici?	<i>Do you have regular bowel movements?</i>
Máte průjem nebo zácpu?	<i>Do you have diarrhoea or constipation?</i>
Potíte se?	<i>Do you sweat?</i>
Bolí vás něco?	<i>Do you have any pain?</i>
Je mi špatně.	<i>I feel bad.</i>
Necítím se dobře.	<i>I don't feel very well.</i>
Je mi nevolno.	<i>I feel sick.</i>
Zvedá se mi žaludek.	<i>I have an upset stomach.</i>
Kašlu, kýchám a smrkám.	<i>I cough, sneeze and blow my nose.</i>
Chce se mi spát.	<i>I feel sleepy.</i>
Jsem slabý/á.	<i>I feel weak.</i>
Jsem unavený/á.	<i>I feel tired.</i>
Nemůžu spát.	<i>I can't sleep.</i>
Nemám chuť k jídlu.	<i>I don't feel like eating.</i>
Nemám hlad.	<i>I am not hungry.</i>
Nemůžu polkat.	<i>I can't swallow.</i>
Mám velkou žízeň.	<i>I am very thirsty.</i>

Je mi na zvracení.	<i>I feel like vomiting.</i>
Mám závratě.	<i>I am dizzy.</i>
Motá se mi hlava.	<i>My head is spinning.</i>
Jsem malátný/á.	<i>I feel weary.</i>
Tady mě bolí.	<i>It hurts here.</i>
Mám bolesti hlavy.	<i>I have a headache.</i>
Bolí mě břicho.	<i>I have a pain in my abdomen.</i>
Mám zácpu.	<i>I am constipated.</i>
Mám průjem.	<i>I have diarrhoea.</i>
Nemůžu zvednout ruce.	<i>I can't raise my hands.</i>
Nemůžu se postavit na nohy.	<i>I can't stand on my feet.</i>
Brní mě ruka.	<i>I feel pins and needles in my arm.</i>
Zlobí mě páteř.	<i>I have troubles with my back.</i>
Bolí mě celé tělo.	<i>My whole body hurts.</i>
Buší mi srdce.	<i>My heart is pounding.</i>
Mám teplotu.	<i>I have a temperature.</i>
Je mi horko.	<i>I am hot.</i>
Je mi zima.	<i>I am cold.</i>
Mám zimnici.	<i>I have a chill.</i>
Mám třesavku.	<i>I am shivering.</i>
Potím se.	<i>I sweat a lot.</i>
Mám strach.	<i>I am scared.</i>
Nevidím vás.	<i>I can't see you.</i>
Neslyším vás.	<i>I can't hear you.</i>

EXERCISES

1 Match the first half of the sentence in the left-hand column with the second half of the sentence in the right-hand column:

1. Nemůžu se	a. chut k jídlu.
2. Nemám	b. postavit na nohy.
3. Mám	c. horko.
4. Je mi	d. teplotu.
5. Zvedá se mi	e. spát.
6. Chce se mi	f. žaludek.

2 Match the first half of the sentence in the left-hand column with the second half of the sentence in the right-hand column:

1. Bolí mě	a. dobře chodit.
2. Buší mi	b. spát.
3. Mám křeče v	c. srdce.
4. Chce se mi	d. v krku.
5. Nemůžu	e. levé noze.
6. Motá se mi	f. hlava.

3 Fill in the blanks. Choose from the following:

buší, chce, nemohu, zvedá, motá, mám

1. _____ se mi žaludek.
2. _____ horečku.
3. _____ se mi hlava.
4. _____ se mi spát.
5. _____ se postavit na nohy.
6. _____ mi srdce.

CD 1/9

4 Listen to the story of Mr. Málek. Indicate whether you think the following sentences are correct or not by writing the words "true" or "false" in the appropriate column:

TRUE

FALSE

1. Pan Málek je nemocný. _____
2. Nemá teplotu. _____
3. Bolí ho ruce a nohy. _____
4. Má velký hlad. _____
5. Chodí do práce. _____
6. Asi má chřipku. _____
7. Nevezal si žádné léky. _____

5 Revise the phrases with the verb *udělat*:

Udělalo se mi špatně.	<i>Suddenly I felt bad.</i>
Udělalo se mi líp.	<i>Suddenly I felt better.</i>
Udělalo se mi špatně od žaludku.	<i>Suddenly I felt sick. (like vomiting)</i>
Udělalo se mi na omdlení.	<i>Suddenly I felt like fainting.</i>
Udělalo se mi nevolno.	<i>Suddenly I felt sick. (like vomiting)</i>
Udělala se mi modřina.	<i>I've got a bruise.</i>
Udělala se mi boule.	<i>I've got a lump.</i>
Udělala se mi vyrážka.	<i>I've got a rash.</i>
Kdy se vám udělalo špatně?	<i>When did you start feeling bad?</i>
Kdy se vám udělalo nevolno?	<i>When did you start feeling sick?</i>

6 Describe, in Czech, how you feel when:

you have the flu (*máte chřipku*):

---

you have eaten something that has disagreed with you (*jedl/a jste něco špatného*):

---

you have a hangover (*máte kocovinu*):

---

you have a slight cold (*jste trochu nastydlý/á*):

O CD 1/7**7 Listen to the dialogue and fill in the missing words:**

Zánět nosohltanu

Lékař: Dobrý den, paní Červenková. Jaký máte problém?

Pacientka: Dobrý den, pane doktore. Tři dny mám teplotu kolem třiceti osmi. _____ 1 _____.
mě v krku, nemůžu polykat. Také se cítím slabá a mám ____ 2 _____.
_____
_____

Lékař: Paní Červenková, posaďte se. Podívám se vám do krku. Máte ještě nějaké jiné
potíže?

Pacientka: Mám jen rýmu, smrkám, kýchám a trochu ____ 3 ____.

Lékař: Ano, máte ____ 4 ____ nosohltanu. Předepíšu vám nějaký sirup, kapky do nosu a Paralen. Protože máte teplotu, musíte být doma v klidu do konce týdne.

V pátek přijďte na ____ 5 ____.

Pacientka: Děkuji, pane doktore, moc jste mi pomohl.